

OBSAH

Úvod	13
I. Barvy v prostoru	15
A. Barva a její fyzikální a psychologické působení	16
Teplé a studené barvy	17
Doplňkové (komplementární) barvy	17
Barevný soulad (harmonie)	17
Barevné kontrasty	18
Působení barev	19
B. Barevné uspořádání prostředí	23
1. Bytové prostory	23
2. Pracovní prostory	25
Administrativní pracoviště	25
Průmyslové prostory	26
Jiné halové prostory	26
3. Zdravotnická zařízení	27
4. Školská zařízení	27
5. Služby obyvatelstvu	28
Pohostinství	28
Kavárny	28
Vinárny	28
Restaurace	29
Výběrové restaurace	29
Bufety	29
Ubytovací zařízení	29
Obchodní prostory	29
6. Vnější barevnost	30
7. Rekreační chaty	30
C. Působení barev v prostoru	31
1. Barva a intenzita osvětlení	33
2. Členění stěn	34
3. Navrhování barevného řešení	41
II. Potřeby k malování	55
A. Pomůcky a přístroje	55
1. Štětce, štětky a kartáče	55
Suroviny pro výrobu štětek a štětců	55
Druhy štětců, štětek a kartáčů	56
Úprava štětců k malování	59
2. Šablony	62
3. Válečky	64

4. Ostatní pomůcky	65
5. Stříkáací přístroje	68
B. Stroje	72
1. Míchací stroj	72
2. Kuželový třecí stroj	72
3. Válcový třecí stroj	72
C. Pomocné nářadí	73
1. Malířské žebříky	73
2. Lešení pevné, pojízdné a visuté	74
3. Nádoby na barvy	74
III. Hmoty pro nástěnnou malbu	75
A. Pigmenty (práškové barvy) a barviva	75
1. Bílé pigmenty	75
2. Žluté pigmenty	78
3. Hnědé pigmenty	79
4. Červené pigmenty	80
5. Fialové pigmenty	81
6. Modré pigmenty	81
7. Zelené pigmenty	82
8. Černé pigmenty	83
9. Kovové pigmenty	84
10. Luminiscenční pigmenty	84
11. Organická barviva	85
12. Zkoušení pigmentů	86
13. Míšení barev	87
B. Kovové fólie	88
C. Pojidla	89
1. Vodová pojidla	89
a) Minerální pojidla	89
b) Organická pojidla	90
Živočišná pojidla — glutinové klišy	90
Kazeinové klišy	91
Albuminové klišy	92
Rostlinná pojidla — lepidla	93
2. Olejová a pryskyřičná pojidla	96
a) Vysýchavé oleje	96
b) Fermeže	97
c) Přírodní pryskyřice	98
d) Syntetické pryskyřice	99
D. Nátěrové hmoty	101
1. Fermežové	101
2. Olejové	101
3. Lihové	102
4. Chlórkaučukové	103
5. Syntetické	103
6. Dvousložkové	103
7. Nitrocelulózové	103
E. Rozpouštědla a ředidla	104
F. Tmely	105
G. Pomocné látky	106
1. Mýdla	106
2. Látky k přípravě pojidel	107

3. Látky utvrzující omítky	107
4. Látky utvrzující bílkoviny	108
5. Indikační látky	108
IV. Podklady pod malbu	109
A. Druhy podkladů	109
1. Omítky	109
2. Dřevěné podklady	110
3. Plátно	111
4. Papír	111
5. Eternit	112
6. Kovové podklady	112
B. Příprava podkladů	112
1. Úprava omítek	112
2. Odstraňování tapet	115
3. Odstraňování nátěrů	116
4. Úprava dřevěných desek	117
5. Příprava plátна	119
6. Příprava papíru	120
7. Příprava eternitu	120
8. Příprava kovových podkladů	120
C. Izolační nátěry	121
1. Spálené a zakouřené stropy a stěny	121
2. Odstraňování skvrn	122
3. Izolování kovových částí ve stěně	123
4. Dezinfekční roztoky na stěny zamořené infekcí	123
5. Ohnivzdorné nátěry na dřevo	123
6. Izolační nátěry proti vlhku	123
7. Fluátové nátěry	124
8. Neutralizování cementové omítky	125
9. Základní nátěr na olejovém podkladu	125
10. Sanytrující zdvo	125
V. Speciální úprava ploch	127
A. Bandážování rohů, spár, zákruhů, potahování stěn, stropů a dveří plátnem	127
1. Bandážování rohů, spár a stropních zákruhů (fabiónů)	127
2. Přelepování stropů plátnem	130
3. Potahování stěn plátnem	131
4. Bandážování spár ve stěně z desek	131
5. Potahování tapetových dveří	131
B. Tmelení křídovými tmely	133
1. Bezolejové tmely	133
2. Emulzní tmely	135
3. Olejový tmel lakový (Plastol)	137
4. Technika tmelení	137
C. Hlazení omítek	138
1. Kletování	138
2. Hlazení omítky vápennými nátěry	139
3. Hlazení omítky křídovými nátěry	139
4. Vybrušované nátěry omítek	140
VI. Malby a nátěry	142
A. Vápenné nátěry	142

Hašení vápna	142
Ošetření hašeného vápna	143
Užití vápna	143
Pigmenty (práškové barvy) pro vápenné nátěry	144
1. Vápenné nátěry na nové omítky	145
2. Vápenné nátěry na starých omítkách a adaptovaných stěnách	146
3. Nátěry fasád vápennými barvami	147
4. Neutralizování žíravého vápenného podkladu	149
5. Ošetření štětěk a štětců od vápna a vápenných barev	150
6. Čistota pracoviště a osobní ochrana	150
B. Nátěry barvami s vodním sklem	150
C. Malby barvami se živočišnými klišy	152
1. Příprava klišových barev	153
2. Podkladové roztoky pod klišovou malbu	155
3. Nátěry klišovými barvami	156
4. Nátěry sádrových omítek klišovou barvou	157
5. Nátěry stěn z dřevěných a umělých desek klišovou barvou	158
6. Nátěry plátna klišovou barvou	159
7. Nátěry papíru klišovou barvou	159
D. Malby barvami se škrobovými klišy	159
1. Příprava barev se škrobovými klišy	159
2. Příprava stěn pro nátěry barvami se škrobovými klišy	161
3. Nátěry barvami se škrobovými klišy	161
4. Nátěry sádrových omítek barvami se škrobovými klišy	162
5. Nátěry dřevěných a umělých desek barvami se škrobovými klišy	162
6. Nátěry papíru a křídových tapet barvami se škrobovými klišy	162
7. Nátěry Malbytem, Osmalem a Remalem	162
E. Malby barvami s celulózovými klišy	163
1. Malby barvami s metylcelulózovým klišem	163
2. Malby barvami s karboxymethylcelulózovým klišem	164
3. Utvrzování celulózových klišů v malbě	165
F. Kazeinové malby	165
1. Příprava barev s kazeinovými klišy	165
2. Příprava podkladů pod nátěry kazeinovými barvami	166
3. Nátěry starých omítek kazeinovými barvami	167
4. Nátěry nových omítek kazeinovými barvami	167
5. Nátěry barvami se samorozpuštěným kazeinem	168
6. Kazeinové fixativy	168
G. Malby barvami s voskokazeinovým klišem	168
1. Příprava barev s voskokazeinovým klišem	168
2. Příprava podkladů pro nátěry barvami s voskokazeinovým klišem	169
3. Nátěry barvami s voskokazeinovým klišem	169
H. Leštěné voskové malby	169
1. Příprava barev s voskovou emulzí	170
2. Příprava podkladů pod voskovou malbu	170
3. Nátěry voskovou barvou	171
4. Techniky voskových maleb	172
CH. Lazurování omítek	172
I. Zdobení ploch	173
1. Linkování	173
2. Stříkání	175
3. Vytrácené stříkání	175
4. Plošné a mozaikové batikování	177
5. Tupování	177

6. Válečkování	178
7. Šablonování	181
8. Imitování damašku v nástěnné malbě	183
9. Brokátové malby	185
10. Šumrované malby	186
11. Malby patentními štětci	186
12. Malby žilkovacím štětcem	186
13. Malby lazurami	188
VII. Speciální nátěry	189
A. Nátěry fermežovými barvami a podobnými nátěrovými hmotami	189
Techniky natírání fermežovými a podobnými nátěrovými hmotami	189
Udržování štětců pro nátěry fermežovými a podobnými nátěrovými hmotami	190
1. Nátěry fermežovými barvami	190
Příprava fermežové barvy	191
Nátěry omítek fermežovou barvou	192
Nátěry dřevěných stěn, překližek a umělých desek fermežovou barvou	192
Obnovování nátěrů ploch se starými fermežovými nátěry	193
2. Lakové nátěry	194
3. Emailování	194
Příprava emailu	195
Prostředí pro práci s emailem	195
Techniky emailování	195
4. Nátěry nitrocelulózovými emaily	197
5. Nátěry dřeva	198
Lakování dřevěných a podobných ploch	198
Moření dřevěných ploch	200
6. Nátěry kovů	201
Emailování	201
Nátěry hmotami s obsahem suříku a suboxidu olova	201
7. Nátěry Neopolem T	202
8. Nátěry skla	202
9. Nátěry plátna a papíru fermežovými barvami	203
10. Epoxidové nátěry (dvousložkové)	203
11. Olejovoskové nátěry	204
12. Ozdobné nátěry vytírané	205
13. Trhané nátěry	208
14. Kapané a nitkové nátěry	209
B. Emulzní nátěry	209
1. Emulzní kazeinové nátěry	209
2. Emulzní nátěry z fermežové barvy	211
3. Nátěry latexovými barvami	211
4. Ošetření emulzních a latexových nátěrů	214
C. Plastické nátěry	214
D. Obklady tvárnými hmotami	215
1. Příprava podkladů	215
2. Příprava obkladových hmot	215
3. Nanášení obkladových hmot	215
4. Dokončovací práce	218
VIII. Speciální malby a techniky	223
A. Temperové, akvarelové, kvašové a pastelové malby	223

1. Temperové malby	223
Příprava temperových pojidel	223
Příprava temperových barev	225
Příprava podkladů pod temperové malby	225
Malby temperovými barvami	226
Lakování temperových maleb	226
2. Akvarelové malby	227
Příprava akvarelových barev	227
Malby akvarelovými barvami	228
3. Kvašové malby	228
Příprava kvašových barev	228
Podklady pod kvašové malby	229
Malby kvašovými barvami	229
4. Pastelové malby	229
Příprava pastelových barev	230
Podklady pod pastelovou malbu	230
Malby pastelovými barvami	231
B. Umělecké práce	231
1. Freskové malby	231
Malba al fresco	232
Malba secco fresco	233
Malba secco	234
2. Sgrafitové malby	235
3. Interiérová sgrafita	237
Negativní sgrafito	237
Sgrafito z barevných hmot s Glutolinem nebo Modocolem	238
Sádrové sgrafito	238
Bílé plastické sgrafito	239
4. Křemičité (slikátové — stereochromní) malby	239
5. Stuccolustro	241
Broušené stuccolustro	241
Lité stuccolustro	243
Žehlené stuccolustro	244
Malované stuccolustro	244
6. Mozaika (muzivní práce)	245
7. Voskové malířství (enkaustika)	248
8. Olejomalba	250
Příprava podkladů pod olejomalbu	251
Malby olejovými barvami	251
Lakování olejomaleb	252
9. Malby na skle	252
10. Transparentní malby	253
C. Zlacení a stříbření	255
1. Zlacení pravým zlatem	255
Polimentové zlacení	255
Olejové zlacení	255
Mordantové zlacení	259
Zlacení na vodová pojidla	260
2. Zlacení mětálem a hliníkem	260
3. Bronzování	262
4. Lazurování zlata a stříbra (metálu a hliníku)	264
5. Patinování a tónování zlata a stříbra	264
6. Zlacení na skle	265
7. Polychromie	266

Polírovaná polychromie (leštěná achátem)	266
Olejovosková polychromie	267
Vosková polychromie	267
D. Patinování a imitování kovů	268
1. Vodové patinování	268
2. Olejové patinování	269
3. Zprašované patinování	269
4. Imitování starého bronzu	270
5. Imitace litiny	270
E. Vybrušované barevné hmoty	271
1. Příprava obkladové hmoty	272
2. Zpracování obkladové hmoty	272
3. Úprava povrchu broušené barevné hmoty	273
F. Obklady ploch různými hmotami	275
1. Obklady perleťovou nebo smaltovou drtí	276
2. Obklady mramorovou drtí	277
3. Obklady z oblázků	277
4. Obklady z odpadu mozaikového materiálu	277
5. Obklady ze sklářského odpadu a strusky	277
6. Obklady ze střepů lahví	278
7. Obklady z keramických střepů	278
8. Dekorační obklady z ocelového plechu	278
9. Tepelné a zvukové izolační obklady	278
10. Obklady z papírovin	281
11. Vločkování	282
G. Tapetování	282
1. Druhy tapet	283
2. Lepidla na tapety	284
3. Příprava podkladů	284
4. Lepení makulatury	285
5. Lepení tapet	285
6. Lepení potahových hmot z PVC	288
7. Lepení papírových tapet s lepidlovou vrstvou	289
IX. Ošetření maleb	290
1. Čištění maleb	290
Čištění chlebem	290
Čištění hmotou	290
Čištění zlacených linek	291
2. Opravy maleb (restaurování)	291
3. Odstraňování skvrn	293
4. Odstraňování plísně	293
X. Měření hotového díla	295
1. Výpočet ploch	295
2. Směrnice pro výpočet ploch podle ČSN 2016/1934	300
XI. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	301
1. Organizování kontroly závodní organizací ROH	301
2. Bezpečnost malíře při práci	302
3. Ochrana zdraví malíře při práci	303
4. První pomoc při úrazech a náhlých onemocněních	305
Literatura	306